

2011/6
ČERVEN

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

ZVEME NA KVĚTINOVOU SLAVNOST

Tak už zase po roce bude naše, snad nejslavnostnější shromáždění – Květinová slavnost. Kdo jen trošku sleduje unitářské dění v Brně nebo kdekoliv jinde, kde se scházejí unitáři, ví jistě, o co jde. Tak jen pro zopakování a pro nově přichozí: Květinové shromáždění, oslavu života a jeho podivuhodné krásy a Tajemství a jako díkůvzdání, založil Dr. Norbert Fabián Čapek pro české unitáře. Tuto slavnost přejali i někteří unitáři v zahraničí, neboť symbolicky vyjadřuje unitářský pohled na život.

Jak je dobrým zvykem v unitářství, nemá Květinová slavnost nějaká neměnná, ustrnulá pravidla a může mít každým rokem poněkud jinou podobu. Zůstává však již tradičně její poselství symbolicky vyjádřené formou obřadu: Účastníci přicházejí s květinou, kterou vloží do společné vázy, která je pak přinesena do čela shromáždění. Všichni vidí pestrost kytice, kterou společně vytvořili, mohou obdivovat různost květin a jejich krásu v jejich individualitě a zároveň v jednotě a svornosti kytice. Ano, právě jednota v různosti je hlavní myšlenkou tohoto našeho obřadu. K této myšlence směřují promluvy a meditace na naší Květinové. Mohou se však týkat také některých našich ideálů, kterých se navzdory materialisticky založené době nevzdáváme. Zveme proto někdy i hosty, kteří nám mají o těchto ideálech na základě své životní zkušenosti co říct. Letos nám přislíbil účast pan Dr. Šimsa, biskup Jednoty bratrské a dlouholetý obětavý bojovník za svobodu slova a smýšlení, jehož rodiče pracovali jako archiváři u T.G. Masaryka.

Po díkůvzdání a požehnání květinám a závěrečné meditaci si účastníci vezmou ze společné kytice květinu bez vybírání jako připomínku toho, že bereme z darů života bez reptání a vybírání naše spolupoutníky na Cestě, naše bližní a že si jich vážíme takových, jací jsou a nesnažíme se jim vnucovat vlastní názory a životní styl.

Ke Květinové slavnosti patří bezesporu i hudba. Ta letošní nám bude obzvláště blízká a milá.

Opět nás navštíví MUSICA SADHANA – jsou vzácní hosté, zároveň i domácí, neboť je známe nejen z veřejných vystoupení, ale také z našeho valného shromáždění a večera věnovaného Moudrosti Indie. Kdykoliv se objeví, všechny rozezpívají, radostnou vděčností a láskou srdíčka naplní.

Nenechejte si proto ujít a přijďte s květinou poslední pátek červnový na KVĚTINOVOU SLAVNOST, která se koná letos v pátek 24. června v 17,00 hod. v našich prostorách na Staňkově 18a, Brno.

KVĚTINOVÁ

**Řekni to květinou,
třeba tou jedinou,
jakou máš naději, co v srdci nosíš,
na co se těšíváš a o co prosíš....
Kde slova nestačí,
kde ticho začíná,
promluví květina.**

Jarmila Plotěná

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům Brněnské obce unitářů, kteří se
narodili v červnu

- 7.6.** Ludmila Šebestová
- 10.6.** Dr. Eva Silvová
- 13.6.** Miloš Horký
Josef Vařecha
- 17.6.** Eliška Plotěná
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná
Kazimír Češka

INFORMAČNÍ VZKAZY JEDNOTLIVCŮM NA KAŽDÝ DEN V ROCE

Tento program je určen pro lidi na jednotlivé dny celého roku, i když každá z těchto myšlenek může pomáhat kdykoliv to budeme během roku potřebovat.

ČERVEN

1. června

Učíme se přistupovat k životu s vírou, že život chce od nás vždy jen to nejlepší a nejhodnotnější pro náš vlastní vývoj, i když je nám to osobně někdy velmi nepříjemné i bolestné? Tato víra v nás musí být velmi, velmi silná – pak nám zákony mohou pomáhat.

2. června

Náš rozum i celá naše osobnost může dokázat mnoho dobrého jen tehdy, když si v sobě nezablokujeme cestu k zákonům.

3. června

Věříme, že v nás opravdu existuje napojení na zákony a program celého našeho osobního vývoje? Pokud nevěříme, máme v sobě celou tuto oblast zablokovanou a tápeme. Jakmile se ale rozhodneme začít poctivě na sobě pracovat, otevře se nám postupně tato oblast a my budeme moci dostávat hodnotné úkoly.

4. června

Ve svém vývoji nejsme nikdy hotovi s tím, čeho jsme zatím dosáhli. Nové cesty nejsou vždy snadno pochopitelné, ale je třeba učit se chápat a vydat se po nich. Pokud někdo zůstane stát, doplatí na to.

5. června

Pocit skutečné vnitřní harmonie znamená pocít velké vnitřní radosti a krásy, kde není ani stín ničeho negativního k nikomu a k něčemu. Pokud jsme tento pocit ještě nezažili, není třeba zoufat. V budoucnosti se nám to může podařit, pokud se o opravdovou harmonii budeme poctivě snažit. Dostaví se, jakmile si to zasloužíme.

6. června

Vše, co se odehrává v našem životě, je podloženo naším mozkovým programem. Sami sebe začneme plně chápat, až když nám vyrovnaně a zdravě začne pracovat pravá i levá mozková hemisféra.

7. června

Povrchnost nevytvoří podmínky pro splnění našeho úkolu. Proto je nutná sebekontrola, jestli nepracujeme povrchně.

8. června

Je třeba si kontrolovat, co je naší první myšlenkou při probuzení. Je to vnitřní radost nebo neklid a obavy? Pokud je to negativní, je opět třeba začít hledat chybu v sobě. Pokud ji odhalíme a uvolníme ze svého mozku, můžeme se s radostí pustit do práce a poděkovat za toto odhalení a transformaci.

9. června

Jsmo součástí celku, ve kterém máme každý svou úlohu. Úloha není nikdy malá, je však třeba ji znát. K poznání nám pomůže hlas našeho svědomí, když chceme upřímně svůj úkol poznat a plnit. Pak se zařadíme do systému na správné místo. Nikdo jiný za nás tento úkol nemůže splnit.

10. června

Každý se musíme rozhodnout sám, jestli půjdeme v životě cestou, která je pro nás osobně jen příjemná a nezatěžující nebo cestou, která vede k pochopení zákonů, cestou logiky a harmonie, která je však někdy velmi náročná. Důsledky svého rozhodnutí si vědomě bereme na sebe každý sám.

11. června

Kde jsou zákony, tam není chaos, ale mír a harmonie. Pokud si toto nebudeme chtít uvědomit a budeme slepí k této skutečnosti, pak budeme žít v chaosu.

12. června

Jestli je náš mozek napojen na krásu a čistotu, pak ji uvidíme, jestli je napojen na špínu, uvidíme ji. Je to zákon resonance. Špína nám však vždy může být vykřičníkem, abychom začali svůj mozek očišťovat. Podle našich myšlenkových resonancí poznáme především sami sebe. Ale dříve nebo později nás poznají i jiní – nic nakonec neutajíme.

13. června

Uvědomme si, jestli hledáme v každé situaci něco pozitivního. Jestli ano, bude nám to pomáhat v dalším životě. Přivoláme si to, na co se soustředíme.

14. června

Nemá smysl myslet na své zápory a při tom nic neudělat pro své zlepšení. V každém člověku je místo největší harmonie a logiky i napojení se na zákony. Je potřeba jen to odhalit a začít podle toho žít.

15. června

Činnost pravé mozkové hemisféry, pokud dobře pracuje epifýza a motivační algoritmy, má velké výhody. Schopnost tvůrčího myšlení, vnímání hlasu svého svědomí a tím i napojení na zákony. Pokud ale myslíme a jednáme špatně a sobecky, pracují motivační algoritmy chorobně a tato činnost se stává velmi nebezpečnou, ba může nás i zničit.

16. června

Pokud si člověk není vědom, jaký je jeho životní úkol a cíl, pak je jako loď bez kormidelníka zmítaná větrem. Je třeba, abychom věděli, co je naším životním úkolem, kam máme jít a toto je třeba znovu a znovu si kontrolovat hlasem svého svědomí.

17. června

Všechny cesty lidí vedou ke stejnému cíli. Dosažení logiky a vnitřní harmonie se vším. Některé cesty mohou být pro nás nepochopitelné, ale je třeba každému nechat cestu, pro kterou se on sám rozhodl. Je třeba si však uvědomit, že cesta utrpení není žádnou

zásluhou ze stanoviska možností, které lidstvo má, to znamená možnosti analýzy, pomoc hlasu svého svědomí a transformace nezdravých programů na nové, zdravé. Utrpení je zbytečné, ale v konkrétních případech je zřejmě nezbytné.

18. června

Setkáváme se s protichůdnými názory a postoji. V takových situacích jsme někdy důkladně zkoušeni a zůstáváme v tom sami. Není správné se začít chytat různých postojů jako stébel, které plují kolem nás. Vysvobození z toho je otevřít se zákonům, protože pak z nás všechny obavy odstoupí, staneme se pevnými a silnými, nesnáze a konflikty nás již vnitřně nezasáhnou.

19. června

Stáří existuje jen pro toho člověka, kdo ztratil smysl života, svůj úkol. Kdo svůj úkol plní, nezestárne do smrti.

20. června

Dávej rád a ochotně skutečné hodnoty těm, kteří je umějí přijmout. Neochota dávaní vytváří nepříjemné důsledky. Dáváním a přijímáním se spojujeme s ostatními, tvoříme s nimi jeden celek, jeden systém.

21. června

Nevadí, že včera nebylo vše, jak mělo být. Včerejšek skončil a dnes je nový den, který nám dává možnost všechno napravit. Vstoupit do nového dne je třeba ve stavu pochopení svých úkolů.

22. června

I když dojde ke změnám v osobním životě, ve světě nebo na naší planetě, je to vždy k dobrému. Takové změny jsou nezbytné, i když se zdají být někdy velmi drastické. Je třeba je především přijmout – a pak se nám podaří časem je i pochopit. Nic nemůže zastavit vývoj kosmu podle zákonů ani změny na naší planetě. Pochopit znamená ale někdy jít do velké hloubky.

23. června

Není možné si myslet, že porosteme bez zkoušek a někdy velkých tlaků na sebe. Pokud si myslíme, že všechno zvládneme sami, velmi se mýlíme. Při velkých náporech života se zlomíme. Jedinou záchranou pro nás je otevřít se zákonům, dokud je ještě čas.

24. června

Věnujme se službě lidem, kteří to potřebují. Jakmile pomůžeme druhému, pomáháme tím i sami sobě. Napojíme se však jen na to nejčistší, co v druhém je. Tím budeme posilovat dobro nejen v nich, ale i sami v sobě.

25. června

Nemá smysl, abychom se pokoušeli a chtěli změnit ostatní sami. Místo toho je třeba napojit se na ně v oblasti nejvyšší harmonie a logiky až budeme cítit, že všichni jsme součástí velkého lidského organismu, který je určen ke zdokonalování a čištění se od všech typů nedostatků. Když budeme celou duší věřit v očištění, budeme na tuto čistotu lidského organismu vnitřně napojeni a tím budeme pomáhat ostatním i sobě.

26. června

Nemá smysl se pokoušet zadržet běh událostí a pokrok. Je třeba se učit ho chápat. Vše je k dobrému. Vývoj jde stále dále, ne zpět. Stejně tak, jakmile se kuře vyklube ze skořápky, není pro ně již cesty zpět.

27. června

Naším úkolem je hledat nové cesty. Tyto cesty však nebudou skutečně nové, bude to jen nová forma pod známou zákonitostí, forma, která pracuje ve spirále, v kvantech. Do těchto nových forem je třeba vstoupit, jinak jsme mimo vývoj. Nelogické staré programy se transformují a odpadají a jsou nahrazovány logičtějšími.

28. června

S každým člověkem je třeba napojit se místem nejvyšší harmonie a logiky, napojením na zákony. Na základě toho máme možnost si

uvědomit, v čem je možné se s ním spojit a v čem ne. Koncentrací na spojení pod zákony budeme pomáhat sobě i jemu.

29. června

Nepokoušejme se chtivě běhat dříve, než se naučíme chodit, nechtějme násilně dělat více, než na co náš organismus stačí. Když ho příliš vyčerpáme, děláme to ve skutečnosti kvůli svému osobnímu, sobeckému cíli, ne v napojení na logiku a harmonii, na zákony.

30. června

Pokud se každý den probudíme s pocitem vděčnosti a harmonie se vším, je náš mozkový program pod zákony. Pokud se ale probudíme ve vnitřním napětí a nelásce k někomu, pak je třeba v první řadě uvolnit svou vlastní chybu a pak věřit v druhého, že ji také napraví.

Ladislav Kolbaba

VZPOMÍNKA DRUHÁ

byl první máj byl i druhý
byl i ten třetí čtvrtý a pátý
tak počítá snad mnohý
pokud si myslí že je svatý

ne není opravdu
snad se tak dneska cítí
pokaždé když nemá náladu
cítí se jak ryba v síti

je to sen divný
však konec je
všichni jsou mrtví
kromě mě

VODA V ŽIVOTĚ A V NÁBOŽENSTVÍ

VÝZNAM VODY PRO ŽIVOT

Zatímco v první polovině našeho článku jsme se zabývali vznikem vody a jejím rozšířením v kosmu i na Zemi, a také jejími chemickými a některými fyzikálními vlastnostmi, v této druhé polovině přistoupíme především k výkladu významu vody pro živou hmotu a pro život vůbec. Již jsme si řekli, že původ života byl v hlubinách moří. Avšak co to vůbec je život a živá hmota?

Živou hmotou rozumíme látku, ze které jsou složeny organismy, a nazýváme ji bioplasmou. Její množství na Zemi je obrovské a odhaduje se v mezích 10^{10} až 10^{15} tun. Kdyby se – podle průměru z těchto hodnot – veškerá bioplasma rozprostřela rovnoměrně po zemském povrchu, vytvořila by souvislou vrstvu asi 4 cm silnou. Náš význačný český badatel Jan Evangelista Purkyně užil r. 1839 názvu „protoplasma“ pro charakterizaci živé rosolovité hmoty ptačího zárodku. Při volbě tohoto názvu byl snad veden názvem „protoplást“, jenž se vyskytuje ve starých teologických spisech pro označení „prvně stvořeného člověka – Adama“. Purkyně byl totiž až do r. 1806 piaristickým mnichem, vyučoval na řádových školách a tak měl možnost se s tímto termínem seznámit. Později byl termín protoplasma použit i jinými badateli k označení živé hmoty v rostlinách a ještě později byl zobecněn asi v podobném významu, jako bioplasma. Názvosloví živé hmoty se tedy stalo neustálé a podle již zesnulého Prof. Bělehrádka, který přednášel biologii na lékařské fakultě, rozlišujeme tuto terminologii živé hmoty: Bioplasma sestává:

- (1) z vlastní hmoty živé, protoplasmy, která jeví dráždivost, má čilý metabolismus (tj. látkovou výměnu) a případně se i pohybuje
- (2) i z metaplasmy, která byla sice původně aktivní jako protoplasma, ale vývojem se pozměnila do úlohy spíše pasivní, ztratila dráždivost a její metabolismus je velmi pomalý
- (3) ze součástí anorganických a zásobních.

Živá hmota je z čistě chemického hlediska určitou záhadou. Látkové složky bioplasmy jsou vzájemně vázány v soustavu, která není prostou vazbou chemickou, ani směsí, ani pouhým roztokem, a její povaha nemůže být vyjádřena žádným pojmem dosavadní fyzikální chemie. Bioplasma je zároveň roztokem, a to částečně pravým, částečně koloidním, i soustavou vazeb chemických (tj. valenčních) a vazeb povrchových (tj. adsorpčních), jakož i vazeb s pomocí tzv. „vedlejších valencí“, a význačnou úlohu v ní hrají již zmíněné hydrofobní interakce. Toto všechno dohromady vytváří proměnlivý nestabilní dynamický útvar, který je trvale v nerovnováze a vyměňuje si látky s okolím i uvnitř sebe a chemicky je pozměňuje, na čemž se významně podílejí složky bioplasmy – biokatalyzátory enzymy. Tento útvar je schopen vnímat povahu okolí, reagovat na ně, přizpůsobovat se mu a také se pohybovat. To jsou vlastnosti, které značně přesahují možnosti čistě chemického nebo fyzikálního popisu a jsou předmětem studií biologických a fyziologických.

Vodu nelze v živé hmotě nahradit žádnou jinou látkou. Podle biologa Bělehrádka je důležitá pro tyto své vlastnosti:

- (1) Je dobrým vodičem tepla a proto umožňuje, aby teplo, vznikající životní činností, nevedlo k lokálnímu přehřívání a snadno se šířilo do okolí.
- (2) Voda má poměrně velké povrchové napětí, takže sama stoupá v kapilárních prostorech a vyplňuje tak snadno nejrůznější části bioplasmy.
- (3) Voda je kapalná za teplot, jež jsou na zemském povrchu běžné, a vytváří tak uvnitř bioplasmy rozpustné prostředí, vhodné pro životní funkce.
- (4) Dielektrická konstanta vody je vyšší než jiných běžných kapalin, takže zcela čistá voda má pro bioplasmu též význam dobré vnitřní izolace elektrické (ve smyslu dielektrika kondenzátoru).
- (5) Naproti tomu voda je podmínkou disociace četných molekul na ionty, jejichž roztoky jsou elektricky vodivé a umožňují tak na jiných místech rychlý elektrický transport.
- (6) Voda je dobrým rozpustidlem, jež uvádí v roztok četné látky, které mohou v takovém tekutém stavu snadno chemicky reagovat.

Voda je látkou, která se v protoplasmě všech živých organismů vyskytuje v největším množství, dosahujícím hodnot 80 – 90% a je nezbytnou podmínkou existence života. Vodu v živé hmotě dělíme na volnou (kterou lze tlakem a vysušením odstranit) a na vázanou (která odolává tlaku a vysoušecím prostředkům). Vázaná část vody je nějakým způsobem spjata se samotným životem, neboť hydrofilie bioplasmy smrti klesá. Mrtvé buňky lze bez obtíží úplně vysušit. S tím je v souladu i pozorování, že při stárnutí hydrofilie bioplasmy klesá, ochuzuje se o vodu, což platí pro rostliny, hmyz i živočichy. Tak např. zárodek člověka v těhotenství obsahuje až 96% vody, tkáně dospělého člověka vykazují 63% vody, u starců již jen 58%. Naproti tomu velké množství vody v tkáních či buňkách snižuje jejich odolnost proti vnějšímu přehřátí. Některá semena a výtrusy bakterií či prvoků, obsahující minimum vody, snesou přechodně i teplotu 100°C, zatímco jejich hydratované formy kynou již při 50°C.

Organismy získávají vodu buď přímo z přírody především pitím, nebo z potravy, jež sama obsahuje vodu, výjimečně též v podobě páry z ovzduší, ale vytvářejí si ji samy při zažívání a metabolismu biochemickou oxidací ústrojných látek. V článku Význam Slunce pro život a náboženství jsme se seznámili se základní rovnicí asimilační fotosyntézy, kdy z kyslíčnicku uhličitého CO₂ a z vody H₂O vzniká v zelených rostlinách působením energie slunečních paprsků glukosa C₆H₁₂O₆ a do ovzduší se uvolňuje kyslík O₂. Při dýchání, tj. při biologickém spalování v živých organismech probíhá tato reakce obráceně podle rovnice

Ta pohání všechny biochemické, biologické a fyziologické pochody v živých organismech. Z jedné molekuly glukosy vzniká tak šest molekul vody. Vodu při zažívání poskytují všechny látky, významné jako zdroj naší biologické energie. Tak z jednoho gramu cukernatých látek, jako např. škrob, vzniká přes půl gramu vody, z jednoho gramu tuku dokonce více než gram vody a z jednoho gramu bílkoviny jen čtyři desetiny gramu vody. Každý člověk potřebuje denně 2 ½ litru vody, které musí dodat pitím nebo potravou.

Přestože je voda pro živé buňky nepostradatelnou látkou, její nadbytek se může stát i jedem, dostává-li se do buňky v nepatřičném množství v hypotonickém prostředí (v okolí buňky je nižší koncentrace, buňka přijímá vodu, zvětšuje se její objem a může dojít k prasknutí buňky). Avšak obecně můžeme říci, že každá látka se může stát jedem, překročí-li její množství v buňce určitou mez.

Látková proměnlivost bioplasmy je základní podmínkou její životnosti. Chemické děje v bioplasmě nedocházejí za života k rovnováze, čehož se dosahuje odstraňováním reakčních zplodin a stálým dodáváním nového materiálu. Na těchto procesech se významně podílí průtok vody organismem. U člověka projde jeho tělem za 24 hodin 3,4% vody vztaženo na jeho váhu, u žáby skokana to je již desetinásobné množství a u amoeb tato hodnota dosahuje dokonce až 520%. Přerušil-li se tento průtok vody bioplasmou, dostaví se chemická rovnováha, ale tím i smrt bioplasmy.

S problematikou průtoku vody organismem souvisí problematika vyměšování. To je dvojího druhu. Jestliže odváděné látky jsou pro organismus dále neužitečné, vyměšují se nakonec do okolního prostředí a tento proces se nazývá exkrece. Jestliže se ze specializované buňky vyměšují látky, které mají význam pro jiné buňky téhož organismu, mluvíme o sekreci a dotyčné látky se dostávají do tělního oběhu, na čemž se značnou měrou podílí opět vodní prostředí. Vyměšování není samovolný děj fyzikálně podmíněný vyšší koncentrací vyměšované látky v buňce než v okolí, nýbrž je to děj složitější, při němž buňka vykonává práci a užívá různých transportních systémů.

Vedle normální vody, označované jako H_2O , se v přírodních vodách vyskytuje malé množství tzv. „těžké vody“ označované jako D_2O , přičemž písmeno D symbolizuje tzv. těžký isotop vodíku, nazvaný deuterium. Těžká voda neboli deuteriumoxid má bod varu $101,4^{\circ}C$ a její led taje při $3,8^{\circ}C$. Těžkou vodu lze připravit dlouhodobou elektrolýzou vody přírodní, neboť lehká voda je reaktivnější a snáze se rozkládá na vodík a kyslík, než těžká voda na deuterium a kyslík. Poměr těžké vody k obyčejné v přírodních

zdrojích je asi 1 : 15.000 a ve stejném relativním množství se tyto dvě vody nacházejí i v živé bioplasmě. Bioplasma si tedy nevybírá mezi D_2O a H_2O . Veškerou normální vodu však v živé hmotě nelze nahradit těžkou. Zvířata, napájená jen D_2O , po určité době hynou. Vedle známé těžké vody existuje ještě „supertěžká“, T_2O , obsahující místo vodíku tritium o chemické značce T. Tento isotop vodíku je však radioaktivní a v přírodě velmi vzácný, vyskytuje se v množství 10^{-17} % ve vztahu k obyčejnému vodíku. Biologické vlastnosti supertěžké vody proto nejsou známy. Můžeme však předpokládat, že rozhodně nebudou pro život příznivé.

VODA JAKO PŘEDMĚT NÁBOŽENSKÉHO ČI DUCHOVNÍHO KULTU

V předešlých kapitolách jsme si popsali vznik, rozšíření a mimořádné vlastnosti vody a její význam pro život. Mnozí dávní náboženští a duchovní představitelé lidstva tyto informace jistě neměli k dispozici, přesto však cestou intuice veliký význam vody tušili a proto ji často činili předmětem náboženského nebo duchovního uctívání. K tomu jistě přispíval fakt, že voda má ještě některé vlastnosti, které i dnes dosud nejsou plně objasněny a takovýmito přístupům se proto otevírají dveře. Uvedu moderní příklad:

Tvrdí se, že silné magnetické pole mění na určitou dobu vlastnosti vody v tom smyslu, že se voda stává zdravější, že pak má léčivé vlastnosti a že rostliny, zalévané takovou vodou, lépe rostou a lépe kvetou, respektive i lépe plodí. Nečetl jsem sice žádné vědecky seriózní pojednání o experimentálních srovnáváních této vlastnosti vody, vím ale, že jsou v prodeji násadce na vodovod, které umožňují magnetizovat vodu k těmto účelům. To samozřejmě samo o sobě není žádným vědeckým důkazem. Zároveň vím, že je patentován způsob magnetizace vody za účelem napájení trubnatých parních kotlů, neboť takto upravená voda nevytváří tolik pevného kotelního kamene a kotle se snáze odkalují. Podle technických zpráv toto zařízení se osvědčilo v praxi a našlo použití i ve velkých tepelných elektrárnách. Seriózní výklad tohoto způsobu magnetického pole na vodu však dosud podán nebyl. Dostáváme se tak na půdu, kde se vyžaduje větší obezřetnost.

Zatímco magnetizace vody v ní patrně vyvolává dosud neobjasněné přechodné změny, které mají vliv na odkalování, existují jiné moderní manipulace, které jsou již na hranici pověry. Víím, že se setkám s odporem některých výrobců a aplikátorů elektrolytických aparátů, sloužících k přípravě tzv. živé a mrtvé vody. Z chemického hlediska jsou to však produkty elektrolyzy, závisící na složení výchozí vody, ale také na kvalitě elektrod, napětí a intenzitě proudu, teplotě a době aplikace. Nejsou-li elektrody platinové, mohou při elektroforéze také zčásti reagovat a přecházet do roztoku. Podle mého chemického mínění jsou takovéto produkty elektrolyzy, shromažďované v diafragmatech v okolí elektrod, svinstva, která bych rozhodně nepil. Dosud publikované terapeutické výsledky, které jsem si měl možnost přečíst, ve mně nebudily dojem vědecké průkaznosti (i když v některých figurovala jména lékařů). – Přejděme proto z takové pochybné přítomnosti k popisu kultu vody v dávných dobách.

Naši dávní předkové používali často vodní hladiny k věštění. Dokladem toho je obec na Jevansku, nazvaná Černé Voděrady. V tamějších lesích se vytvářejí tmavé kaluže, obsahující extrakty z lesní půdy, kůry a dřeva. Černá lesklá hladina takovýchto kaluží byla v dávných dobách používána k vyvolávání jakýchsi transů, poněvadž delším zíráním do nich prastarý člověk upadal do zvláštních duševních stavů, v nichž v sobě odkrýval prorocké schopnosti, a v kalužích se mu jevíly obrazy, které považoval za zprávy o budoucích událostech a za různá sdělení duchovního rázu. Takovéto praktiky s lesklou hladinou byly samozřejmě v různých obměnách prováděny i na jiných místech světa a byly také předmětem kultu antických mysterií.

Voda je tak významnou látkou nejen pro život člověka, zvíře a rostlin, ale i z duchovního hlediska, že její vydatné prameny byly v dávných dobách uctívány, což je vyjádřeno i v preprintu našich skript, nazvaných Náboženství Moudrosti. Uctívání vody v různých náboženských a duchovních směrech není proto ničím neobvyklým.

Jedinci – orientovaní na parapsychologické nauky – tvrdí, že voda rozpouští a dočasně v sobě uchovává v Indii hlásanou životní sílu pránu, kterou člověk může vodu vědomě sytit a užívat ji pak k různým léčebným nebo magickým účelům. Naopak, staří čarodějové tvrdili, že očarováný, tj. neznámými fluidy nasycený předmět, se jich může zbavit, ponoříme-li jej na více hodin do tekoucí vody v čistém potůčku (samozřejmě pokud mu vlhkost neškodí). Podle nich se neznámé fluidum ve vodě rozpouští a z omývaného předmětu se vymývá.

Toto ovlivňování vody používali ke kultovním účelům nejen čarodějové, ale i kněží různých náboženství, kteří nad vodou pronášeli modlitby a prováděli obřady, jimiž vodu světili. Svěcená voda pak sloužila k různým účelům, např. katoličtí kněží ji užívají formou kropičky při křtu novorozenců, ale i při loučení se zesnulými, jakož i při exorcismu, tj. vymítání tzv. „zlého ducha u tzv. „posedlých“. Dábel se údajně svěcené vody bojí. Svěcená voda však sloužila i k příjemnějším účelům, např. na jaře ke svěcení jívočných kočiček a dále ke svěcení hromničních svíček, jakož i při vysvěcování kultovních prostor, apod. Při vstupu do katolických chrámů bývá také umístěna miska, ve které se nachází svěcená voda, do které věřící může ponořit prst a ovlhčeným se pokřizovat.

Podle některých náboženských představ voda nejen omývá s povrchu těla špínu fyzickou, ale může omývat – obrazně řečeno – i špínu psychickou. Řekl bych, že člověk intuitivně cítí, že proudící voda, do které se ponoří, nebo která přes něj přetéká, jej do jisté míry zbavuje různých duševních těžkostí. Používání vody k těmto účelům má velmi dlouhou tradici. Tak např. v dávné Indii – ještě před příchodem védských národů – se rozvíjela velmi stará kultura protoindická s dosud neznámým náboženstvím, kterou krásně vylíčil Prof. Bedřich Hrozný, rozluštitel písma hieroglyfických Chetitů, ve své znamenité vědecké monografii „Nejstarší dějiny Přední Asie a Indie“. Popsal tam výsledky archeologických vykopávek v Harappě a v Mohendžo Dáro. To byla pradávna města na území Indie s vysokou kulturou a úrovní bydlení, např. kanalizace tam byla zhotovována z pálených cihel. Domy měly své koupelny, a přesto ve městě byly vybudovány nádherné lázně,

kteře byly původně považovány za veřejné lázně, jaké známe z antiky. Někteří archeologové se však pozastavili nad tím, že ve městě nebyl nalezen žádný chrám a tak část z nich považuje tyto lázně za kultovní chrámové místo, které sloužilo k obřadnému omývání, jimž se tehdejší populace očišťovala od svých hříchů. Tato tradice kultovního omývání vodou se v Indii udržela dodnes a tisíce poutníků se nábožně noří do řeky Gangy, nebo do jiných posvátných řek.

Obřadné omývání vodou však není omezeno jen na Indii. Např. naši unitářští reprezentanti – br. Dr. Dušan Kafka a br. Rev. Miloš Mikota – navštívili v r. 1984 Japonsko jako delegáti na kongres IARF (tj. Mezinárodní svaz pro náboženskou svobodu), který organizovala členská skupina IARF – buddhistická laická organizace Rissho-kosei-kai. V rámci postkongresového putování po Japonsku navštívili také šintoistickou svatyni Tsubaki Grand Shrine, která je rovněž členem IARF, neboť se odpojila od státní šintoistické církve a propaguje náboženskou svobodu. Svatyně je umístěna v nádherné lesní přírodě, ve které se nachází i sedmi metrový vodopád. Ten právě slouží k symbolickému očišťování. Br. Mikota ještě po létech vzpomínal na tento obřad očišťování pod vodopádem. Nebylo to prý vůbec lehké udržet se zpříma pod padající vodou. Kdo upadl do vody, nebyl očištěn. Jenom ten byl očištěn, kdo zůstal stát a odřikal několikrát „Lokio-sudžu“, pak dvakrát zatleskal a nakonec – s mávnutím pravé ruky k čelu – zvolal „Yei“, což znamená asi naše „Tak se staň“. Šintoisté však před vstupem pod vodopád se modlí modlitbu „Misogi oharaj“. Myslím si však, že si čtení této nám málo srozumitelné modlitby můžeme dnes odpustit.

Ponořování do vody ke kultovním účelům známe také z Palestiny z období vzniku křesťanství. Je známo, že prorok Jan Křtitel založil náboženskou sektu, jejíž stoupenci se nořili do vod Jordánu za účelem křtu. Bible líčí, jak se tomuto obřadu podrobil i Ježíš Nazaretský před zahájením svého duchovního poslání. Od těch dob se tato tradice křtu udržuje v jednotlivých křesťanských náboženských denominacích v různých obměnách až dodnes. Např. „Svědkové Jehovovi“ tento obřad nedávno prováděli na strahov-

ském stadionu s pomocí umělohmotných bazénů, naplněných vodou, do kterých se věřící nořili za účelem křtu. Byl jsem informován, že vodní bazén se nachází i ve sklepení reprezentativní budovy „Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů“ (tzv. mormonů), která se nachází v Dejvicích na Špejcharu v blízkosti letenské pláně. Samozřejmě věroučné důvody takového ponořování v různých náboženstvích nejsou zcela identické a mají svá specifika. Tak např. podle učení katolické církve je křest první a základní svátostí, ve které se tomu, kdo uvěřil v Ježíše Krista, odpouštějí hříchy a začleňuje se do církve. Vlastním úkonem je pronesení křestní formule, vyjadřující víru v Trojici a obmytí vodou (politím nebo ponořením). Pro účely ponořování dětí do vody sloužily zvláštní nádoby – křtitelnice. Katolická církev křtí dospělé i děti, zatímco evangelicky orientovaní baptisté nebo anabaptisté (tzv. novokřtěnci) uznávají jen křest dospělých na základě osobního vyznání.

Moderní unitáři dnes takto své stoupence nekřtí, dítko jsou pouze vítána a uváděna do unitářské rodiny. Avšak dle sdělení br. Mikoty, který navštívil několik unitářských kostelů v Transylvanii a v Maďarsku, tamější potomci nejstarších unitářů (ze 16.století) své narozené děti křtí. Nás bude však zajímat především informace, že ve Spojených státech amerických v brooklynském unitářském kostele se nachází matrika, ve které je zápis o narození Charlotty Garriguové, a je pravděpodobné, že byla v tamější křtitelnici pokřtěna.

ZÁVĚR

Článek byl věnován problematice, ve které musíme odlišovat vědecký přístup a hlediska náboženská a duchovní. Voda je mnohými považována za obyčejnou velice jednoduchou látku, která je nám dobře známa z denního života a o které proto není nutno nějak obšírně jednat. Tento článek snad tento zjednodušený názor trochu popravil. Voda je nadále důležitým předmětem vědeckého studia, protože její vlastnosti nebyly dosud plně objasněny a její aplikace vyžadují další výzkum, měla by být však i předmětem studií orientovaných duchovně, protože v tomto směru není dosud

plně využita, a zejména na tomto poli je nutné mnoho seriózně objasňovat a odlišovat pověry od pravdy. Nedávné záplavy na našem území – jakož i starověké zvěsti o potopě – nám ukazují, jak snadno se může tato životodárná kapalina přeměnit i v živel ničící a usmrcující a jak radikálně dokáže zamíchat dříve poklidným způsobem našeho života. Článek problematiku významu vody ať už v životě nebo v náboženství, či v duchovních naukách, pro nás rozhodně neuzavřel, nýbrž jen pootevřel jako východisko pro specializovanější úvahy v budoucnosti.

Eva Dobšíková

KOČKO – PSÍ PŘÍBĚH /jenom?/

Ráda pozoruji zvířata a stále objevuji jejich nové, překvapující schopnosti.

Jako mladá jsem vystudoval zemědělské inženýrství – zootecnický obor. Tedy průmyslovou „výrobu“ zvířat a jejich „produktů“ pro spotřebu člověka jako kterékoliv neživé věci. Dnes se mi zdá neslučitelné se zdravým rozumem, natož se svědomím člověka, abych pokládala zvíře za věc. A i když nás takových přibývá, i když se v celém světě snaží ochránci zvířat odstranit alespoň úplně zbytečná krutá utrpení – třebaš chov na kožešiny, obrovské

množství nepotřebných, nahraditelných pokusů na zvířatech, zbytečný devastující lov nejen ryb, ale i velryb a jiných mořských savců, zmírnit utrpení v klecových a vázaných chovech hospodářských zvířat, a přibývá lidí, kteří se zamýšlejí nad krutostí myslivosti, podstatné je stále, že chápeme zvířata jako duševně bezvýznamné tvory. Nejsou nám ničím víc, než věcí k našemu užitku, včetně zábavy – a to je zlé. Kdyby nám stála za pozorné soustředění a zamýšlení, jak asi bychom museli korigovat svoje chování k nim? Snažím se jim ve svém okolí neublížovat alespoň tím, že je nezabíjím a netýrám, i když „škodí“. Třebas na chalupě nepohodlní holubi, poštočky, vrabci nikdy nebyli tráveni ani střílení, ale prostě jsme jim nedovolili hnízdit. Soustavně jsme jim odnášeli snesená vajíčka. Hlodavcům jsme odstranili zdroje potravy a tak téměř s námi na zahradě a na chalupě myšky a potkani už dávno nežijí, krtci nám nevadí, nebo je přeneseme do volné přírody. Jen hryzci, kteří se nesmírně rozmnožili a žerou kořeny stromů, květin, vína i zeleniny, se nedají vypudit. Ve dne na povrch nevyjdou, ale v noci si po zahradě z děr přece jen vylézají. Myslela jsem, že jim můžeme pobyt znepříjemnit znemožněním těch bezpečných vycházek a tím je přimět k omezení populace, případně emigraci na nekultivované plochy... To by nejlépe obstaraly kočky.

Na letošní léto jsme přistěhovali do kůlny v zahradě mladou kočku, která v máji přivedla na svět svá prvá koťata. Byla dvě, ostatní jí v dřívějším domově místní psi zabili. Rychle se spřátelila s lidmi, ale jak dopadne se starým německým ovčákem, který po celý život proháněl kočky? Ty naše tři měly před ním ochranu v kůlně, kam za nimi nemohl. Ony mohly však, kdykoliv chtěly, menším otvorem do zahrady. Koťátka se, byl-li pes v blízkosti, bázlivě držela v bezpečí kůlny. Pes v mém doprovodu vzrušeně a zvědavě pokukoval před kůlnou, kdo z ní vyjde. Po chvíli vyšla kočičí máma. Pomalu, grációzně. Pes strnul údivem, ani se nepohnul. Jediným skokem ji mohl zabít. Byla jsem připravena jej zadržet, ale zvládla bych udržet skok padesátikilového kolosa? Kočka se zdviženým ohonem směřovala přímo k obrovské psí hlavě. Našlapovala z vysoka, dívala se psovi upřeně do obličeje a on jí. Natáhla se k velikému čumáku a jemně jej olízla. Pak podruhé, a také obě strany tlamy. Pes jí jemně olízal také čumáček a nastalo

hlazení psa ocasem: zepředu, pod břichem, kolem noh. Také on se s kočičkou jakoby mazlil. Pak vylezla koťata a bylo po strachu. Několikrát denně po zbytek léta chodíval pes ke kočkám na návštěvu. Ale co víc: Kočičí máma zvládla ještě složitější mírotvorný úkol. Odjeli jsme na dovolenou. Mladá parta, kterou jsme na chalupě pověřili péčí o kočky a psa, měla mezi sebou muže, který si s sebou přivezl psí smečku: neméně velikou ovčáčku, jako byl náš pes, která do té doby pronásledovala kočky na potkání a ještě jednu větší a jednu menší pudlici. Ve smečce byla ustavena hierarchie podle velikosti. Znal své psy a věřil, že situaci s nimi zvládne, ale kočička ji zvládla perfektně sama. Odhadla, jaké je postavení jednotlivých zvířat ve smečce. Nejdříve rituál seznámení s neodmítnutou nabídkou přátelství, uskutečnila s dominantní fenou. Ta prý, když k ní malinká kočička přicházela a natahovala se, aby jí olízala čumák, doslovně spadla údivem na zadek. Potom se obřad opakoval vůči větší pudlici, nakonec vůči té menší, podřízené. Malí psi pak prolézali dírou v kůlně ke kočičí rodině a chodívali častěji na návštěvu.

Je to příběh mezi psy a slaboučkou malou kočkou se dvěma bezbrannými koťátky, která jí zbyla po útoku psů v dřívějším domově. Dá se o něm přemýšlet, vidíte?

PROGRAM NA MĚSÍC ČERVEN 2017

Shromáždění se konají na ul. Staňkova 18a, Brno, budova OSC a.s.,
3. patro. Doprava: tramvaj číslo 1 a 6 - zastávka Hrnčířská

Středy 17 – 19 hod.:

- 1.6.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ,
MEDITACE A ZPÍVÁNÍ MANTER**
8.6.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ,
MEDITACE A ZPÍVÁNÍ MANTER**
15.6.: Eva Švecová: **NEZAPOMÍNEJME NA BOHA** (s diskusí)
22.6.: RNDr. Milan Lustig: **Z HISTORIE BRNA**
29.6.: RNDr. Milan Lustig: **VZPOMÍNKY STARÉHO KANTORA**

Pátky 17 – 19 hod.:

- 3.6.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **UNITÁŘ Dr. N.F. ČAPEK –
O CESTĚ ČLOVĚKA K BOHU**
10.6.: Ing. Otto Hauck: **NOMEN OMEN – JMÉNO JAKO ZNAMENÍ**
17.6.: PhDr. Miluše Kubíčková, Csc.: **RYTMY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA**
24.6.: **KVĚTINOVÁ SLAVNOST BRNĚNSKÝCH UNITÁŘŮ**
(zpívá MUSICA SADHANA)

Čtvrtek 18,00 hod.:

- 2.6.: DIVADLO FRANCO z Brazílie:
PLANETÁRNÍ PROMĚNA – JEJÍ VLIV A VÝZNAM PRO ČLOVĚKA
Brněnské kulturní centrum, Křišťálový sál, Radnická 10, Brno)

POZNÁMKA: MALÝ KURZ POČÍTAČŮ SE V ČERVNU NEKONÁ

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

Obec unitářů v Brně vydává měsíčník „Poutník“ obsahující původní články členů a přátel Unitárie, články z historie unitářství, poezii, aktuality i zábavu.

E-mailová adresa: unitaria.brno@seznam.cz. Viz též www.unitaria.cz .

Pokud si přejete tento program nebo časopis „Poutník“ dostávat e-mailem, sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Mgr. Daniel Novotný,
ing. Marie Vohlídalová